

PANEURÓPSKA VYSOKÁ ŠKOLA

Fakulta psychológie

OPONENTSKÝ POSUDOK

na habilitačnú prácu Mgr. Miroslavy Lemešovej, PhD.

uchádzačky o získanie vedecko-pedagogického titulu docent
v odbore Odborová didaktika
na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave

UNIVERZITA KOMENSKÉHO Pedagogická fakulta BRATISLAVA	
Čís. spisu: 376/bc	Reg. znak:
Dátum: 30-01-2026	
Prílohy:	Znak hodnoty: Lehota uloženia:
Vybavuje:	

Názov habilitačnej práce: Vyučovanie psychológie v terciárnom vzdelávaní
nepsychologických študijných odborov
Autor habilitačnej práce: Mgr. Miroslava Lemešová, PhD.
Študijný odbor: Odborová didaktika
Oponentka: prof. PhDr. Eva Gajdošová, PhD.
Pracovisko opONENTKY: Fakulta psychológie, Paneurópska vysoká škola v Bratislave

Oponentský posudok som vypracovala v zmysle vyhlášky MŠ SR č.249/2019 Z. z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor a podávam zhodnotenie habilitačnej práce.

Skôr však, ako sa budem venovať posúdeniu habilitačnej práce predkladanej v rámci habilitačného konania, chcem hneď v úvode svojho posudku zdôrazniť, že Mgr. Miroslava Lemešová, PhD. zasvätila svoju profesijnú dráhu problematike rozvoja a koncepčného formovania vyučovania psychológie, ako aj tém osobnostného a sociálneho rozvoja v sekundárnom a terciárnom stupni vzdelávania. V rámci pedagogickej činnosti sa venovala aj didaktickým hrám a metodikám pre interaktívne a zážitkové vyučovanie psychológie v sekundárnom a terciárnom stupni vzdelávania a participovala tiež na tvorbe metodiky vedenia sociálno-psychologických výcvikov pre študijný odbor psychológia. Vysoko pozitívne hodnotím, že v habilitačnej práci podčiarkla autorka na viacerých miestach jednu ťažiskovú myšlienku, s ktorou plne súhlasím, že psychologické vzdelávanie pri príprave nepsychologických profesií by malo okrem teoretických konceptov psychologické vedy ponúkať aj priestor pre podporu psychologické gramotnosti, pre rozvíjanie sociálno-psychologických kompetencií a pre efektívne prepájanie psychologické teórie s praxou.

Výber témy habilitačnej práce hodnotím vysoko pozitívne. Odborných prác prinášajúcich komplexný pohľad na psychologické vzdelávanie v nepsychologických študijných odboroch je v našich slovenských podmienkach málo, a nevenujú sa tejto problematike z uhla pohľadu teórie, modelov, dôsledkov a výskumných zistení v rámci vlastných kvantitatívnych výskumov. Práca prináša množstvo odborných poznatkov a informácií, výsledkov zahraničných a slovenských výskumov a štúdií v predmetnej oblasti, ako aj autorkine vlastné výsledky výskumov, ktoré sú mimoriadne cenné pre výučbu psychológie v nepsychologických, ale aj psychologických študijných odboroch -

pre teóriu, vedu, výskum aj spoločenskú prax. Práca zároveň kladie viacero závažných metodologických otázok dôležitých pre ďalšie skúmanie predmetnej problematiky v budúcich výskumoch.

Habilitačná práca a zároveň monografia „Vyučovanie psychológie v terciárnom vzdelávaní nepsychologických študijných odborov“ je určená nielen tým, ktorí poskytujú pregraduálnu prípravu tejto rozmanitej cieľovej skupiny, ale je určená aj národným a medzinárodným profesijným organizáciám, u ktorých je jednou z oblastí záujmu sledovanie odbornosti vyučovania psychológie.

A práve v tomto miléniu ide o mimoriadne významnú, aktuálnu a praxou požadovanú tému vyučovania psychológie pre psychologické aj nepsychologické študijné odbory, ktorá si v blízkej budúcnosti bude vyžadovať, vzhľadom na jej prepojenie s duševným zdravím odborníkov aj študentov, ako aj s ich rozvojom osobnosti, multidisciplinárne uchopenie a intenzívnu spoluprácu odborníkov v multidisciplinárnom tíme.

Silné stránky habilitačnej práce

Habilitačná práca Mgr. Miroslavy Lemešovej, PhD. „Vyučovanie psychológie v terciárnom vzdelávaní nepsychologických študijných odborov“ má premyslenú, logickú a zmysuplnú štruktúru. Obsahuje päť základných kapitol, v ktorých autorka približuje podoby výučby psychológie v piatich študijných odboroch, východiská hodnotenia psychologického kurikula v nepsychologických študijných odboroch a hodnotenie prínosu predmetov psychológie a jeho náročnosti samotnými študentmi.

Autorka v 1. kapitole habilitačnej práce „Podoby vyučovania psychológie v terciárnom stupni vzdelávania“ analyzuje domáce a zahraničné štúdie zaoberajúce sa vyučovaním psychológie. Zamerala sa na študijné odbory ošetrovatelstvo, medicína, sociálna práca, ekonomické vedy a učiteľstvo, v ktorých výskumne sledovala psychologický obsah vzdelávania. V skúmaných odboroch potvrdzuje prínos psychologického kurikula, a to najmä pre podporu a rozvíjanie sociálno-psychologických kompetencií a prepájania poznatkov z praxou.

Pri uvádzaní východísk hodnotenia psychologického kurikula v 2.kapitole autorka mapuje obsah psychologického vzdelávania a využíva dve dôležité východiská – koncept psychologickéj gramotnosti a kritériá navrhnuté Výborom pre otázky vzdelávania EFPA, ktoré podrobnejšie charakterizuje. Oceňujem, že pri analýze psychologickéj gramotnosti kladie dôraz na gramotnosť v oblasti duševného zdravia, ale aj na zdravotnú gramotnosť a na gramotnosť emocionálnu. Pozitívne hodnotím, že v práci podčiarkla, že v rámci psychologických predmetov v nepsychologických študijných odboroch a profesiách treba viac podporovať a rozvíjať vlastné odborné kompetencie a identitu budúcich odborníkov profesionálov.

Výsledky výskumu uvádza v 3. kapitole „Psychologické kurikulum v nepsychologických študijných odboroch“. Cieľom výskumu bolo zmapovať psychologické kurikulum v terciárnom stupni vzdelávania pre nepsychologické študijné odbory na koncepcnej a projektovej úrovni s využitím dokumentov školskej politiky, učebných plánov, osnov či vzdelávacích programov a štandardov vzdelávania. Analýza psychologického vzdelávacieho obsahu v týchto oficiálnych dokumentoch nepsychologicky orientovaných študijných odborov mala tri lázy, v rámci ktorých autorka plnila čiastkové výskumné ciele. Identifikovala psychologické kurikulum v 28 zo 47 študijných odborov a v rámci výskumu zistila, že naprieč skupinami študijných odborov sa v psychologických predmetoch opakujú najmä témy vychádzajúce zo základných psychologických disciplín, a to zo všeobecnej a vývinovej psychológie, psychológia osobnosti, sociálnej psychológie a sociálno-psychologického výcviku.

Autorka v habilitačnej práci vo 4. kapitole uvádza hodnotenie prínosov psychologického kurikula v nepsychologicky orientovaných študijných odborov (napr. učiteľstvo a pedagogické vedy, ekonómia a manažment, logopédia a liečebná pedagogika) samotnými študentmi. Bola zvedavá, ako študenti psychologické predmety percipujú a aký význam im pripisujú pre svoj osobný a profesijný rozvoj. Autorka použila na získanie odpovedí respondentov svoj vlastný dotazník. Výskumný súbor tvorilo 1006 vysokoškolákov vo veku od 19 do 57 rokov s priemerným vekom 24 rokov, 90% študentov v bakalárskom štúdiu s prevahou žien (95%). Zaujímavým výsledkom bolo, že študenti všetkých vybraných odborov vnímali najvyššie prínos v oblasti psychologického poznania a v oblasti svojho osobnostného rozvoja. Vo výučbe najviac oceňovali využitie prípadových štúdií, interaktívnych cvičení, experimentov a pod. Väčšina z uvádzaných kompetencií, ktoré by si študenti a študentky želali prostredníctvom psychologických predmetov rozvinúť, spadá do skupiny sociálno-psychologických kompetencií. Tie zahŕňajú oblasť intrapersonálnych kompetencií (napr. sebavedomie, reziliencia), interpersonálnych kompetencií (napr. komunikácia, riešenie konfliktov), kompetencií spojených s riadením skupiny (napr. budovanie vzťahov, profesionálna integrita a etika) a sociálno-inkluzívnych kompetencií (napr. empatia).

Ďalšie výskumné zistenia uvádza autorka v poslednej kapitole „Facilitátory a inhibítory osvojovania psychologického kurikula“. Týkajú sa sledovania náročnosti osvojovania si psychologického učiva, a to vo všetkých troch psychologicky zameraných predmetoch študijného plánu v bakalárskom stupni štúdia (všeobecná, vývinová a sociálna psychológia) u študentov študijného programu predškolská a elementárna pedagogika prostredníctvom vlastného dotazníka. Zistila priemernú náročnosť učiva. Dôležité je, ako uvádzali samotní študenti, prepájanie psychologických konceptov a teórií s každodenným životom a s pedagogickou praxou.

Celkove považujem spracovanie habilitačnej práce v súčasnej slovenskej odborovej didaktike ako jedinečné, uplatňujúce nové prístupy, obsahujúce poznatky a stanoviská zahraničných aj slovenských expertov, ako aj vlastné stanoviská autorky, a tiež výskumné zistenia, ktoré sú prínosom pre prepájanie teórie s praxou v nepsychologických študijných odboroch. Chcem ešte zdôrazniť, že autorka sa v práci opiera o skutočne vysoký počet odborných zdrojov - prevažne zahraničných.

Habilitačná práca potvrdila, že postavenie psychologických predmetov v študijných plánoch nepsychologických študijných odborov vykazuje jasný zámer prezentovať psychologické kurikulum ako nástroj podpory v príprave na budúcu profesiu, a to ako na úrovni vlastného sebarozvoja, tak aj na úrovni práce s ľuďmi a spolupráce naprieč profesiami.

Otázky do diskusie:

1/Ktoré sú, podľa autorky, významné faktory postupného skvalitňovania výučby psychologických predmetov v nepsychologických študijných odboroch?

2/Aké sú ďalšie zámery autorky v tejto oblasti?

Záver

Habilitačná práca nadväzuje na práce zahraničných a slovenských odborníkov zaoberajúcich sa predmetnou problematikou a obohacuje slovenskú pedagogiku a odborovú didaktiku o nové aspekty a nové rozmery. Práca má výraznú vedecko-výskumnú, ale aj aplikačnú hodnotu a vyhovuje kritériám stanoveným na tento druh prác.

Konštatujem, že Mgr. Miroslava Lemešová, PhD. je zrelou vedeckou a pedagogickou osobnosťou s vynikajúcim renomé doma i v zahraničí a spĺňa požadované kritéria na získanie vedecko-pedagogického titulu „docent“ na Pedagogickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave.

Odporúčam, aby bol Mgr. Miroslava Lemešovej, PhD.

po úspešnom habilitačnom konaní

a splnení všetkých vysokoškolskou legislatívou predpísaných podmienok udelený
akademický titul docent v študijnom odbore Odborová didaktika.

prof. PhDr. Ľvová/Gajdošová, PhD.,
oponentka